

Gümrükte Gündem

Yakup GÜNEŞ*

Mayıs ayı “Gümrükte Gündem”i belirleyen en önemli konuların başında gümrük alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7143 sayılı Kanun’un yayımlanması olmuştur. Ayrıca, ilave gümrük vergi uygulamasında menşe tevsik edici belgelerde, Dahilde İşleme Rejimi Tebliği’nde, bazı araç parçaların ithalat denetimine ilişkin düzenlemelerde, ek mali yükümlülüklerin uygulanmasına dair usul ve esaslarda ve gözetim uygulamalarında değişiklik yapılmıştır.

Mayıs ayında öne çıkan diğer bir konunun ise ABD’den Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yapılan ithalatlara kısıtlama getirilmesi olduğunu değerlendirmekteyiz.

Gümrükte gündemi oluşturan bu konuların detayı aşağıdaki gibidir:

1. İthalatta Alınan İlave Gümrük Vergilerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ’de değişiklik yapıldı.

2 Mayıs 2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan ve 28 Şubat 2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe giren İthalatta Alınan İlave Gümrük Vergilerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (İthalat: 2017/4)’de Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ ile anılan Tebliğ’in ikinci maddesi değiştirilmiştir.

Buna göre; yalnızca serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında yapılan ithalatlarda “İhracatçı Beyanı” ibraz edilmesi halinde ilave gümrük vergisi alınmayacaktır.

Ayrıca, aynı maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile “İhracatçı Beyanı”nın yerine sunulabilecek belgelere menşe şahadetnamesi veya tedarikçi beyanının yanı sıra uzun dönem tedarikçi beyanı da eklenmiştir.

2. YYS ve OKSB sahibi firmalar tarafından tekstil ve konfeksiyon ana maddesinin dâhilde işleme izni kapsamında ithalatının tüm gümrük müdürlüklerinden yapılabilmesi sağlandı.

2 Mayıs 2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan ve bu tarihte yürürlüğe giren Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 105)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 150) ile tekstil ithalatında ihtisas gümrüğü uygulamasında bazı değişiklikler yapılmıştır.

Anılan Tebliğ’de yapılan en önemli değişiklik, Yetkilendirilmiş Yükümlü ve Onaylanmış Kişi Statüsüne sahip firmaların gümrük idarelerince düzenlenen dâhilde işleme izni kapsamında ithal edecekleri tekstil ve konfeksiyon ana maddelerini tüm gümrük müdürlüklerinden gerçekleştirebilmelerinin sağlanmasıdır.

3. Bazı araç parçalarının ithalat denetimine ilişkin Tebliğ yayımlandı.

2 Mayıs 2018 tarihli Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan ve 2 Temmuz 2018 tarihinde yürürlüğe girecek olan Araç Parçalarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2018/25) ile Tebliğ ekinde belirtilen ürünlerin Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi kapsamındaki ithalatında tabi buldukları teknik düzenlemeye uygunluğunun denetimine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Bu Tebliğ kapsamında belirtilen ürünlerin ithalat denetimiyle ilgili tüm işlemler TAREKS üzerinden ve risk analizine göre yapılacaktır. Bu ürünleri ithal etmek isteyen firmaların TAREKS’te tanımlanması ve firma adına TAREKS’te işlem yapacak en az bir kullanıcının yetkilendirilmiş olması gerekmektedir.

Buna göre firma, gümrük beyannamesinin tescili öncesinde Bakanlık internet sayfasının “E-İmza Uygulamaları” kısmında yer alan “E-İmza Uygulamalarına Giriş” bölümünü kullanarak TAREKS üzerinden ithal partisine ilişkin verileri girerek başvurusunu ya-

par. Başvuru üzerine, TAREKS tarafından firmaya, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) nezdindeki işlemlerini takip edebilmesi amacıyla bir başvuru numarası verilir. Başvuru konusu ithalat partisine ilişkin kapsam dışı beyanı ithalatçı tarafından ilgili gümrük idaresine yapılır.

Ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarasının, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine firma tarafından kaydedilmesi zorunludur ve bu numara verildiği tarihten itibaren 1 yıl süreyle geçerlidir.

Tebliğ’e eklenen geçici madde ile Tebliğin yayımlandığı tarihten önce çıkış ülkesinde ihraç amacıyla taşıma belgesi düzenlenmiş veya Gümrük Mevzuatı uyarınca gümrük idarelerine sunulmuş olan ürünlerin ithalatında bu Tebliğ hükümleri uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Tebliğ’in ekinde yer verilen ürünler aşağıdaki gibidir:

GTİP	MADDE ADI
4011.10.00.90.12	Çelik kuşaklı radyal dış lastikler
4011.20.10.00.19	Diğerleri
7007.11.10.00.12	Kütle halinde boyanmış veya emici veya yansıtıcı tabakası olan bombeli emniyet camları
7007.11.10.00.19	Diğer düz emniyet camları
7007.11.10.00.29	Diğer bombeli emniyet camları
8512.20.00.00.12	Her türlü farlar
8512.20.00.00.19	Diğerleri
8512.30.90.00.11	Elektrikli kornalar
9032.89.00.00.00	Diğerleri
9401.20.00.00.00	Motorlu taşıtlarda kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyalar
9401.80.00.00.11	Çocuklar için olanlar

4. Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2018/1)'nde değişiklik yapıldı.

2 Mayıs 2018 tarihli Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan ve bu tarihte yürürlüğe giren Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2006/12)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2018/1) ile aşağıda yer verilen konuların kapsamındaki ilgili maddelerde değişiklikler yapılmıştır:

- Yurt içi alımlar
- İndirimli teminat uygulaması
- Dahilde işleme izni verilecek haller
- Belge/izin düzenlenmesi
- Belgenin/iznin revizesi
- Kapatma işleminin sonuçlandırılması
- İhracatın gerçekleştirilmemesi
- Belgenin/iznin iptali
- Dahilde işleme tedbirlerine uyulmaması
- Dahilde işleme rejiminde sağlanan hakların kötüye kullanımı
- Yetki

5. Valf ithalatına ilişkin gözetim uygulamasında değişiklik yapıldı.

16 Mayıs 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve yayım tarihini takip eden 30'uncu gün yürürlüğe girecek olan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2018/6) ile valflerin ithalatında yürütülmekte olan gözetim uygulamasının kapsamı değiştirilerek gözetim uygulanan eşyaların birim gümrük kıymetleri aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Yeni Uygulama	Eski Uygulama
		Birim Gümrük Kıymeti (ABD Doları/ Brüt KG)	CIF Kıymeti (ABD Doları/ Brüt KG)
8481.30.99.00.00	Diğerleri	15	12
8481.80.19.00.01	Sensörlü olanlar		
8481.80.19.00.09	Diğerleri		
8481.80.39.00.00	Diğerleri		20
8481.80.11.00.00	Karıştırıcı valfler		
8481.80.19.00.12	Valfler	12	12
8481.80.81.00.00	Küresel ve konik valfler		
8481.80.85.00.00	Kelebek valfler	12	8

6. Gümrük alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7143 sayılı Kanun yayımlandı

7143 sayılı "Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 18 Mayıs 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış ve bu tarihte yürürlüğe girmiştir.

Bu çerçevede, yapılandırmanın kapsamını 31 Mart 2018 tarihinden (bu tarih dahil) önce 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar uyarınca gümrük yükümlülüğü doğan ve söz konusu tarih

itibarıyla 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gümrük idarelerince takip edilen, gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri ve gecikme zammı alacakları oluşturmaktadır. Buna göre, gümrük vergileri açısından 6183 sayılı AATUHK kapsamında gümrük idareleri tarafından takip edilen tüm gümrük vergileri [Gümrük Vergisi, İlave Gümrük Vergisi, Tek ve Maktu Vergi, Dampinge Karşı Vergi, Sübvansiyona Karşı Telafi Edici Vergi, Katma Değer Vergisi, Özel Tüketim Vergisi, Ek Mali Yükümlülük, Toplu Konut Fonu, Tütün Fonu, Ek Fon, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (İthalat), Çevre Katkı Payı, Telafi Edici Vergi, TRT Bandrol Ücreti (gümrük idarelerine peşin ödenenler)] yapılandırılmaya dahildir.

Yapılandırmadan yararlanmak isteyen firmaların Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın (31 Temmuz 2018) sonuna kadar başvuruda bulunması gerekmektedir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksit başlangıcı ise Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü ay olacaktır.

7. Ekonomi Bakanlığı ABD'den Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yapılacak ithalata kısıtlama getirmiştir.

Ekonomi Bakanlığı tarafından yapılan düzenleme ile Dahilde İşleme İzin Belgelerine 138 no.lu özel şart konulmuş ve bu şartta sıralanan fasılların kapsadığı ürünlerin ABD'den ithal edilmesi engellenmiştir.

138 no.lu özel şartta "İthalat listesinde 08, 10, 24, 29, 39, 40, 44, 47, 52, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 81, 84, 85, 87, 93 no.lu fasıllarda yer alan ürünlerin ithalatı

sadece Avrupa, Afrika, Asya, Orta ve Güney Amerika, Okyanusya, Kanada ve Meksika ülkelerinden gerçekleştirilebilir." ifadesi yer almaktadır.

Buna göre, DİİB kapsamında ABD'den ithal edilemeyecek ürünler; meyveler ve sert kabuklu meyveler, hububatlar, tütün ve tütün yerine geçen maddeler, organik kimyasal ürünler, plastik ve kauçuk ile bunların mamulleri, ağaç ve ahşap eşya, pamuk, cam ürünleri, kıymetli taşlar ve metaller, demir, çelik, nikel, alüminyum ve bunlardan mamul eşya, makinalar ve mekanik cihazlar, kara taşıtları, silahlar ve mühimmat ile bunların aksam ve parçalarıdır.

Bununla beraber, bu şarttan muafiyet sağlayan 139 no.lu özel şart ile taşıma belgesi 18 Mayıs 2018 tarihinden önce düzenlenmiş olan ithalat işlemlerinin bu şarttan muaf tutulması imkânı sağlanmış olup; bu muafiyetten faydalanmak isteyen belge sahibi firmaların, "özel şart revizesi" talebinde bulunarak belgelerine 139 no.lu özel şartı ekletmeleri gerekmektedir.

8. Kıymet kriterli gözetim uygulamasına ilişkin Genelge yayımlandı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 2018/10 sayılı Genelge ile 2012/3 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmış ve kıymet kriterli gözetim uygulamasının esaslarında bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bu kapsamda, gözetime tabi eşyanın ithalinde Gözetim Belgesi ibraz edilmiş ise bu belgeye istinaden serbest dolaşıma giriş işlemlerinin tamamlanması; ancak, yükümlünün ek kıymet beyanı ile ithal eşyasının kıymetinin ilgili Tebliğ'de belirtilen kıymete

ulaşmasını sağlaması durumunda Gözetim Belgesi aranmaksızın işlemlerin tamamlanması yönündeki uygulama devam etmektedir.

Ancak, sonrasında 4458 sayılı Kanununun 211'inci maddesine göre geri verme ve kaldırma talebinde bulunan yükümlüler, 2004/7304 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Karar'ın 4'üncü maddesinde yer verilen "İleriye yönelik gözetime tabi bir malın ithalatında gümrük mevzuatının gerektirdiği belgelerin yanı sıra Gözetim Belgesi de aranır." hükmü gereğince Ekonomi Bakanlığında ilgili eşya için alacakları Gözetim Belgesini ibraz etmek zorundadır. Bu kapsamda, Kanun'un 242'inci maddesinin dördüncü fıkrası doğrultusunda, idari yargı mercilerine başvuru yolu açıktır.

Benzer ifade yürürlükten kaldırılan 2012/3 sayılı Genelge'de de yer almakta olup; Danıştay İdari Dava Daireleri 2017-1064 Kararı ve 2017-1065 sayılı Kararlarla yürütmesi durdurulmuş idi. Genelge ile yürürlükten kaldırılan düzenleme tekrar yürürlüğe girmiştir.

9. Bazı Ürünlerin İthalatında Alınan Ek Mali Yükümlülüklerin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ yayımlandı.

25 Mayıs 2018 tarihli Resmi Gazete'de 11 Eylül 2017 tarihli ve 2017/10926 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan ürünlerin ithalatında alınan Ek Mali Yükümlülüklerin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ yayımlandı ve bu Tebliğ yayımını takip eden 60'ıncı gün yürürlüğe girecektir.

Bu düzenlemeye göre;

- 1) 2017/10926 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca ek mali yükümlülüğe tabi eşyanın A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında yapılan ithalatında, söz konusu Kararda belirtilen ülkeler hariç menşeli olduğunu gösteren bir örneği ekte yer alan "İhracatçı Beyanı", ithalatçı tarafından gümrük beyannamesinin ekinde gümrük idaresine ibraz edilmesi halinde ek mali yükümlülük alınmayacaktır.
- 2) Gümrük beyannamesi ekinde gümrük idaresine menşe şahadetnamesi veya tedarikçi beyanı veya uzun dönem tedarikçi beyanı ibraz edilmesi halinde "İhracatçı Beyanı" aranmayacaktır.
- 3) İhracatçı Beyanı kapsamında gelen eşyanın menşesine ilişkin ciddi ve somut gerekçelere dayanan şüphe olması halinde, söz konusu belgelerin gerçekliğine ilişkin ilgili ülke nezdinde yerinde inceleme dâhil her türlü kontrol ve doğrulama yapılabilecektir. Ancak ihracatçı firmanın işbirliğine gelmemesi durumunda, menşe şahadetnamesi istenilmesine karar verilebilecektir.

Ayrıca, düzenlemeye bir geçici madde eklenmiş ve bu geçici maddeye göre tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde ülkeye ithal edilen bu kapsamdaki eşya için menşe tevsiki aranmayacaktır.

GÜMRÜK'TE Bunları Biliyor Muydunuz

Murat PALAOĞLU*

1

KKDF Cezası

Noksan KKDF ödenerek ithalatın yapıldığının gümrük idaresince tespit edilmesi halinde 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca ceza uygulanacağını biliyor muydunuz?

2014/6852 sayılı "Vadeli İthalatta Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintilerinin Takip ve Tahsili Hakkında Karar"ın ikinci maddesi uyarınca, noksan ödendiği tespit edilen KKDF'ye ilişkin Gümrük Kanunu kapsamında ceza düzenleneceği belirtilmiştir.

2

Bilgi Talebi

Gümrük mevzuatının uygulanması kapsamında şirketlerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan bilgi talep edebileceğini biliyor muydunuz?

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun sekizinci maddesi uyarınca, kişiler gümrük idarelerinden gümrük mevzuatının uygulanması hakkında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan bilgi talep edebilirler. Bilgi, talep edene ücretsiz olarak verilir. Ancak, eşyanın kimyevi tahlili veya ekspertizi ya da talep edene geri gönderilmesi nedeniyle gümrük idarelerince yapılan masraflar, talepte bulunan tarafından karşılanır.

3

Yoldaki Eşyanın Satışı ve Fatura

Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olan bir kişinin, serbest dolaşımda olmayan eşyayı yurt içinde yerleşik başka bir şirkete satarken Vergi Usul Kanunu kapsamında fatura düzenleyeceğini biliyor muydunuz?

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 2014/18 sayılı Genelgesi uyarınca, antrepo devirleri de dahil olmak üzere, yurt içinde yerleşik bir şirketin serbest dolaşımda olmayan eşyayı satışında düzenleyeceği satış faturasında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlenen faturanın ibraz edileceği belirtilmiştir.

4

Çeki Listesinin Düzenlenme Tarihi

Gümrük idaresine ibraz edilen çeki listesinin eşyanın gelişinden sonra da düzenlenebileceğini biliyor muydunuz?

Gümrük Yönetmeliği'nin 117 inci maddesi uyarınca, çeki listesi satıcı veya gönderici tarafından fatura ile birlikte hazırlanabileceği gibi, beyan sahibi tarafından da hazırlanabileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda, söz konusu liste eşyanın gelişinden sonra da düzenlenebilir.

5

Hızlı Kargo Kapsamında Kitap İthalatı

Posta veya hızlı kargo yoluyla gelen kişisel kullanıma mahsus kitap ithalatında muafiyet sınırının 150 Avro olduğunu biliyor muydunuz?

2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 45 inci maddesi uyarınca, kişisel kullanıma mahsus kitap ithalatında muafiyet sınırı 150 Avro uygulanmakta, söz konusu kıymeti geçmeyen ithalatlarda vergi tahsil edilmemektedir.

6

Menşe Şahadetnamesi

Eşyanın tercihli olmayan menşeyini Menşe Şahadetnamesi ile ispat edilebileceğini biliyor muydunuz?

Gümrük Yönetmeliği'nin 38 inci maddesi uyarınca, menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin uygulanmaması için eşyanın önlem uygulanan ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini tevsik etmek üzere menşe ülkenin veya ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olan menşe şahadetnamesi ibraz edileceği belirtilmiştir.

7

İlk Dizayn Giderleri ve Gümrük Kıymeti

İthal edilen eşyaya ilişkin ilk dizayn taslak giderlerinin gümrük kıymetine ilave edilmeyeceğini biliyor muydunuz?

Gümrük Yönetmeliği'nin 51 inci maddesi uyarınca, Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (iv) numaralı alt bendinin uygulanmasında, araştırma ve ilk dizayn taslak giderleri gümrük kıymetine dahil edilmeyeceği belirtilmiştir.